

Republika Slovenija
Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
Mag. Tanja Bogataj, Generalna direktorica
Direktorat za prostor
Langusova ulica 4
1000 Ljubljana

Zadeva: Odziv na koncept normativnih sprememb na področju urejanja prostora in graditve objektov

Spoštovani,

V partnerstvu Odgovorno do prostora! smo proučili *Koncept normativnih sprememb na področju urejanja prostora in graditve objektov* (dop.št. 35001-57/2013/30-01021511 z dne 5.8.2013) in sklenili, da je glede na njegov pomen in predvsem tudi na številne javne napovedi o področnih spremembah dobro, da se nanj odzovemo. Naš namen je poudariti, da stroka podpira spremembe in ponuja sodelovanje pri pripravi podrobnih rešitev.

V partnerstvu OdP! zato pozdravljamo Koncept in ugotavljamo, da v osnovi sledi predhodno predstavljenim *Tezam za celovito prenovo zakonodaje s področja urejanja prostora in graditve objektov* ter stališčem strokovne in institucionalne javnosti izraženim v času obravnave le teh. V partnerstvu seveda tudi podpiramo namero, da se z normativnimi spremembami zagotovi pregleden sistem za zagotavljanje javnega interesa na področju urejanja prostora na eni strani, ter relativno enostavno in varno investicijsko okolje za zasebni interes in gospodarsko pobudo na drugi strani.

Ob tem ugotavljamo, da zaenkrat v Konceptu ni dovolj nedvoumno zapisano, katere konkretnne neželene pojave in težnje v prostoru Republike Slovenije je treba odpraviti. V javnosti se pojavljajo posplošene ocene o problemih z umeščanjem v prostor in pridobivanjem dovoljenj, ki glede na pretekle tonamenske posege v zakonodajo očitno niso dovolj oprijemljive, da bi lahko oblikovali učinkovite spremembe in bi jih novi normativni okvir lahko odpravil. Zato predlagamo, da se gradivo Koncepta dopolni tako, da bo vključevalo tudi **oceno »nedvoumno opredeljenih« in jasno »dokumentiranih« neželenih stanj in teženj v prostoru**. Glede na razmere v prostoru in pričakovanja, ki jih do sprememb gojijo investorji, politika in državljanji ter stroka, je za učinkovitost novih normativnih rešitev ključno, da se zainteresirani (politika – gospodarstvo - javnost – stroka) na začetku zedinimo o stanju in težnjah ter ciljih sprememb. Samo na osnovi take ocene je možno oblikovati učinkovite rešitve – tako za konkretne urgentne ukrepe kot za nov normativni sistem.

Stanje v prostoru je bilo v Sloveniji prvič in edinkrat ugotovljeno v Ocenu stanja in teženj v prostoru Republike Slovenije (2001). Kljub temu, da ta Ocena ni dosegala kakovosti rednih spremeljanj stanja, so bile skrb vzbujajoče ugotovitve takrat splošno sprejete in država se je na ugotovitve odzvala s serijo odločitev, med katerimi sta pomembna celovita sprememba normativnega okolja z uveljavitvijo zakona o urejanju prostora in zakona o graditvi objektov (2003) in ~~Strategija prostorskega razvoja RS (2004)~~. V letu 2004 so bili tako izpolnjeni pogoji, da s prostorom pričnemo ravnati tako, da bi se stanje glede na Oceno iz leta 2001 izboljšalo in težnje spremenile v smer doseganja bolj smotrne rabe prostora in zagotavljanja javnega interesa v najširšem smislu. Kljub temu se je po letu 2004 stanje v urejanju prostora še naprej slabšalo in Strategija prostorskega razvoja Slovenije je ostala mrtva črka na papirju. Danes stanja v prostoru ne spremjamamo niti na ravni ocen, še manj

na ravni kakovostnega poročanja. Včasih enotno koncipiran normativni okvir je po številnih posameznih spremembah v celoti erodiral. V partnerstvu OdP! smo prepričani, da je za dosego načrtovanih sprememb **nujno, da se pravočasno konkretno opredeli neželena stanja v prostoru in v sistemu urejanja prostora** ter na taki osnovi jasneje določi cilje normativnih sprememb, ki naj jih zaježijo.

Hkrati v partnerstvu ugotavljamo, da se Koncept nanaša zgolj na sistemsko raven, ne vključuje pa sprememb, ki so potrebne za **hitro odpravljanje ključnih problemov** v sistemu urejanja prostora. Opozarjamо tudi, da Koncept zaenkrat gradi predvsem na normativnih rešitvah, medtem ko stroka že dalj časa opozarja, da so **nujne predvsem tudi spremembe procesne in organizacijske narave** ter uvedba nove prakse in učinkovitejših mehanizmov za izvajanje del in nalog. Tak celovit predlog sprememb je partnerstvo OdP! predstavilo na primeru pridobivanja gradbenih dovoljenj ZGOdba, ki je odraz temeljite analize problemov, preverjanja tujih rešitev in usklajevanja predlogov s partnerji na ravni občin, upravnih enot, inšpekcijskih služb in gospodarstva. ZGOdba je primer, ki v vseh ozirih od analize do razvoja nove rešitve kaže na to, kako doseči učinkovitost sprememb.

Na osnovi ugotovljenega OdP! predлага, da se:

1. **čim prej zagotovi izdelava in vključitev zelo konkretnе ocene stanja v pripravo novih normativnih sprememb;**
2. **določi ustrezne oblike pravočasne in splošno zadovoljive strokovne razprave o posameznih novih rešitvah;**
3. **v postopek priprave sprememb zakonodaje vgradi tudi obveznost pravočasnih strokovnih preveritev posameznih normativnih sprememb.**

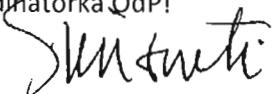
V pričakovanju nadaljnega sodelovanja vas lepo pozdravljamo

Partnerji Odgovorno do prostora!

zanje

Mag. Maja Simoneti

Koordinatorka OdP!

V vednost:

Vlada RS

Samo Omerzel, minister za infrastrukturo in prostor

Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje

Državni zbor, Odbor za infrastrukturo in prostor

Državni zbor, Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje

Državni svet

Skupnost občin Slovenije

Gospodarska zbornica Slovenije

Ta odziv podpirajo vsi partnerji skupine Odgovorno do prostora: Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, Inženirska zbornica Slovenije, Zveza geodetov Slovenije, Institut za politike prostora, Predstavniki štirih fakultet Univerze v Ljubljani: BF KA, FF OG, FGG, FA, Društvo urbanistov in prostorskih planerjev Slovenije, Društvo krajinskih arhitektov Slovenije in Društvo arhitektov Pomurja. Posamezni partnerji pa bodo v skladu z medsebojnim dogovorom o sodelovanju posredovali pristojnim tudi samostojna mnenja o Konceptu.